

Prestatie-indicatoren voor de programmabegroting 2009

De onderstaande prestatie-indicatoren worden voorgesteld voor de programmabegroting 2009. In bijlage 1 worden deze indicatoren verder uitgewerkt met een korte beschrijving en waarden voor de relevante jaren.

De in de bijlage vermelde waarden zijn afgeleid van door Provinciale Staten vastgesteld beleid of van het vastgestelde budget. De waarden zijn daarom nu geen onderdeel van de besluitvorming maar kunnen bij beleidsevaluaties of de begrotingsbehandeling aan de orde komen.

Na de opsomming volgt per programma een argumentatie van de voorgestelde prestatie-indicatoren.

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Wet ruimtelijke ordening, aantal zienswijzen
- Ruimtelijk actieprogramma: stedelijk ruimtebeslag in landelijk gebied zoveel mogelijk beperken
- Ruimtelijk actieprogramma: kwaliteit nationale landschappen, nu en in de toekomst

2. Landelijk gebied

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Realisatie nieuwe natuur
Voor het realiseren van de EHS is nieuwe natuur nodig. Deze indicator geeft dat aan.
- Aantal Ha landbouwstructuurversterking
Voor het realiseren van landbouwstructuurverbetering geeft deze indicator de voortgang weer.
- Realisatie Recreatie om de Stad
Voor het realiseren van RODS zijn hectares nodig. Deze indicator geeft dat aan.

3. Wonen en Stedelijke Vernieuwing

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Realisatie woningbouw
- Financiële ondersteuning projecten
- Doelgroep starters op de woningmarkt, startersleningen

4. Duurzaamheid en Milieu

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven
- Energie: aardgas
- Milieukwaliteitsprofielen
- Uitvoering jaarplan handhaving
- Beperking toezichtlast

5. Water

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Veiligheid waterkeringen
- Waterkwantiteit
- Waterkwaliteit en ecologie

6. Economische Zaken en Vrije tijd

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Aantal acquisitiebezoeken

- Herstructurering bedrijventerreinen
- STO - subsidies.

7. Mobiliteit

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Infrastructuur, Uitvoering UMP
- Openbaar vervoer, Concessievoorwaarden OV
- Veiligheid: Realisatie verkeersveiligheid
- Leefbaarheid, Realisatie geluidsreducerend asfalt

8. Samenleving, Cultuur en Sport

Voorgestelde prestatie-indicatoren voor het onderdeel Cultuur:

- Vrede van Utrecht
- Utrechtse Schatkamer

Voorgestelde prestatie-indicator voor het onderdeel Sport:

- subsidiering duurzame samenwerkingsverbanden

9. Jeugd, Onderwijs en Zorg

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Jeugdzorg, Bureau Jeugdzorg Utrecht, afhandelsnelheid
- Jeugdzorg, Utrechtse Jeugd Centraal, realisatie programma
- Sociale agenda: subsidiering verhelpen maatschappelijke problemen
- Wel Thuis: Toegankelijke woningen met welzijn en zorg

10. Bestuur en Middelen

Voorgestelde prestatie-indicatoren:

- Workshops Europa
- Gegronde bezwaren
- Tijdige afhandeling bezwaarschriften
- Betrouwbaarheid prognose financiële bestedingen
- Dienstverlening via internet
- Meldingsfrequentie ziekteverzuim
- Afhandelingstermijn subsidieaanvragen (wordt later ingevuld)
- Telefonische bereikbaarheid KCC

Argumentatie

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Aantal zienswijzen
De nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) treed op 1 juli 2008 in werking. Indicatoren uit voorgaande jaren waren verbonden aan de 'oude WRO'. De nWro is nog niet in werking, beleid (Beleidslijn en Uitvoering Beleidslijn) moeten nog worden vastgesteld. Vervolgens kan op basis van ervaring van het eerste jaar een (voorlopige) waarde worden opgenomen. Voorlopig wordt voorgesteld het aantal bij gemeenten ingediende zienswijzen weer te geven als indicator voor een succesvol voortraject.
- Ruimtelijk actieprogramma
 - stedelijk ruimtebeslag in landelijk gebied zoveel mogelijk beperken
 - kwaliteit nationale landschappen, nu en in de toekomst.De statencommissie heeft aangegeven hier een representatief project weer te geven. Over alle projecten met hun voortgang zal periodiek gerapporteerd worden zodat dat een dubbele weergave zou betekenen. Hier worden twee kenmerkende projecten weergegeven. .

De statencommissie heeft aangegeven het thema ruimte en water met een indicator weer te willen geven bij het programma ruimtelijke ontwikkeling. Onder de nieuwe Wro kan vanuit ruimtelijke ordening hier niet op gestuurd worden omdat in het kader van de Wro wateroverlast en water in stedelijk gebied niet als provinciaal belang is aangemerkt; het is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

2. Landelijk gebied

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Realisatie nieuwe natuur
Voor het realiseren van de EHS is nieuwe natuur nodig. Deze indicator geeft dat aan.
- Aantal Ha landbouwstructuurversterking
Voor het realiseren van landbouwstructuurverbetering geeft deze indicator de voortgang weer.
- Realisatie Recreatie om de Stad
Voor het realiseren van RODS zijn hectares nodig. Deze indicator geeft dat aan.

3. Wonen en Stedelijke Vernieuwing

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Realisatie woningbouw
Het aantal gemeentelijke bouwplannen waarop via het provinciaal aanjaagteam woningbouw deskundigen worden ingezet is meetbaar en daarop kan gestuurd worden. Het aanjaagteam maakt met de deskundige en de gemeente afspraken over de specifieke projecten waarop de deskundige wordt ingezet, onder meer om hoeveel woningen het gaat. Dit aantal woningen staat daarom tussen haakjes, de statencommissie had om inzicht in het aantal gerealiseerde woningen gevraagd.
- Financiële ondersteuning projecten
Het aantal projecten dat financieel ondersteund wordt door middel van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen toont de betrokkenheid van de provincie bij de gemeentelijke binnenstedelijke opgave voor woningbouw, zowel kwantitatief als kwalitatief. Doel is een efficiënte benutting van het binnenstedelijk gebied om daarmee de druk op het buitengebied te doen afnemen. Om weergave van deze doelstelling had de statencommissie gevraagd.
- Doelgroep starters op de woningmarkt, startersleningen
Met het aantal verstrekte provinciale startersleningen via het Startersfonds wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel extra starters door een provinciale bijdrage een eerste stap op de koopwoningmarkt kunnen zetten en/of doorstromen vanuit de huursector.

4. **Duurzaamheid en Milieu**

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven
Zoals de commissie MME heeft verzocht wordt hier het aantal uitgeplaatste bedrijven weergegeven.
- Energie: aardgas
De provincie stimuleert met subsidie de realisatie van aardgastankstations. Zo heeft de provincie wél invloed op het aantal gerealiseerde tankstations en daarmee de mogelijkheden van het gebruik, maar géén invloed op het feitelijk gebruik daarvan in de vorm van het aantal voertuigen op aardgas of de hoeveelheid afgenomen m³ aardgas. Zoals vermeld in de algemene toelichting bij dit statenvoorstel hoort dit thuis bij de beleidsevaluatie.
- Milieukwaliteitsprofielen
Het betreft hier het aantal plannen per jaar waarbij gemeenten worden begeleid bij de toepassing van milieukwaliteitsprofielen. Dit aantal plannen kan van toepassing zijn op alle gemeenten. Het streven is dat alle gemeenten die profielen gaan toepassen
- Uitvoering jaarplan handhaving
- Beperking toezichtlast

5. **Water**

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Veiligheid waterkeringen
Voor de regionale waterkeringen fungeert de provincie als normstellende en toetsende overheid, voor de regionale waterkeringen zijn de normen vastgelegd in de door de provincie vastgestelde "Verordeningen waterkering".
- Waterkwantiteit
De provincie treedt op als regisseur bij de aanpak van de verdroging in de 12 TOP gebieden. Daarbij wordt gewerkt aan het opstellen en uitvoeren van maatregelen voor de verdrogingsbestrijding in die gebieden.
- Waterkwaliteit en ecologie
De provincie regisseert en stimuleert het realiseren van de doelen uit de Kaderrichtlijn Water, zoals vastgelegd in de "Stroomgebiedbeheerplannen", door de waterschappen en de gemeenten.
De statencommissie heeft aangegeven deze prestatie-indicator belangrijker te vinden dan Stedelijk waterbeheer en waterketen.

De statencommissie hecht veel belang aan informatie over de relatie tussen water en ruimte. In de productenbegroting is hierover een indicator opgenomen die dit weergeeft.

6. **Economische Zaken en Vrije tijd**

Toelichting prestatie-indicatoren het onderdeel Economische zaken:

- Aantal acquisitiebezoeken
Het bezoeken van buitenlandse bedrijven om ze te motiveren hun bedrijf in de provincie Utrecht te vestigen of uit te breiden.
De wens van de statencommissie om het aantal extra bedrijven en of werkgelegenheid weer te geven dat de inspanning heeft opgeleverd, is op jaarbasis niet goed meetbaar. Bedrijven kunnen zich pas later vestigen en/of melden niet dat zij zich vestigen. Hetzelfde geldt voor werkgelegenheid; bedrijven kunnen groeien, krimpen en/of vertrekken. In de beleidsnota acquisitie worden een aantal concrete doelen geformuleerd (o.a. 50 investeringsprojecten), die worden getoetst en geëvalueerd bij de volgende beleidsnota. Dit zijn de resultaten over meerdere jaren gemeten, waarbij ook externe invloeden kunnen worden meegewogen.
- Herstructurering bedrijventerreinen
Onderzoeken op verouderde bedrijventerreinen naar de manier waarop deze opnieuw vormgegeven en ingericht kunnen worden zodat ze voldoen aan de huidige

gebruiksnormen/eisen en aantrekkelijk zijn voor bedrijven om zich te vestigen.

In het programma Herstructurering Plus wordt maatwerk verricht. Dit betekent dat per terrein wordt bezien welke doelen realiseerbaar zijn en wat de winst in ha en/of m2 is. Het gaat daarbij om meerjarige projecten. Daarom is het resultaat van de inspanning niet te koppelen aan de jaarlijkse begroting, maar wel aan de evaluatie van het programma. De wens van de statencommissie zal dus niet in de programmabegroting maar bij de evaluatie van het beleid geschieden.

Toelichting prestatie-indicator voor het onderdeel Vrije tijd:

- STO – subsidies

Het verlenen van subsidies aan projecten om de toeristische concurrentiepositie van de provincie Utrecht te verbeteren.

De Subsidie Toeristische Ontwikkeling is gekoppeld aan de uitvoering van het Actieplan Recreatie en Toerisme. Het is een subsidieregeling voor projecten van derden. Daarom is het moeilijk om vooraf een gefundeerde vooronderstelling te maken van het aantal toeristen. Ook andere aspecten worden bij de toekenning meegewogen (bijvoorbeeld de bijdrage aan het totaal toeristisch product). De statencommissie wordt altijd geïnformeerd over de omvang en aard van de toegekende subsidies en de beoogde doelen op projectniveau via een statenbrief.

De opmerking van de statencommissie over het ontbreken van een duidelijk innovatiedoelstelling is terecht. Dit heeft te maken met de doorstart van de TFI, waar in het werkplan gewerkt gaat worden aan gemeenschappelijke innovatiedoelstellingen. Bij de start van de nieuwe TFI zal worden gezocht naar concrete doelstellingen op het gebied van innovatie. Dan zal ook worden beslist over het eventueel opnemen van een prestatie-indicator in de programma- of de productenbegroting.

Over de opmerking van de statencommissie over het aantal Pieken in de Delta en Efro-projecten dat door de provincie wordt ondersteund, het volgende: De beide regelingen hebben niet tot doel zo veel mogelijk banen op te leveren. In beide regelingen gaat het vooral om versterking van de economische vestigingsklimaat door het stimuleren van kennis, ondernemerschap en innovatie. Projecten in beide regelingen hebben daarbij een uiteenlopend karakter en kunnen variëren van samenwerkingsprojecten tussen kennisinstellingen, het bieden van ondersteuning aan innovatieve ondernemers, het promoten van het congreswezen. Ook hiervoor geldt dat de Staten via Statenbrieven op de hoogte worden gehouden van welke projecten worden ondersteund en wat het doel van de projecten is.

7. Mobiliteit

Toelichting prestatie-indicatoren

- Infrastructuur, Uitvoering UMP

De staten hebben in het UMP vastgelegd wat de komende jaren moet gebeuren. Hier wordt weergegeven hoe de uitvoering vordert.

- Openbaar vervoer, Concessievoorwaarden OV

De OV-concessie is een meerjarig prestatiecontract. Ook al wordt de concessie in de komende periode niet vernieuwd, het gaat financieel om een zeer groot bedrag zodat een prestatie-indicator gerechtvaardigd is.

Voor een vaste vergoeding moeten de OV maatschappij aan alle concessievoorwaarden voldoen. Minder presteren betekent minder vergoeding (malus). Meer presteren betekent meer vergoeding (bonus). Verwacht wordt dat er, gelet het prestatiecontract, doorlopend aan minimaal alle concessievoorwaarden wordt voldaan en zijn de begrote waarden 100%.

De daadwerkelijke inspanning die de OV maatschappij levert om bonussen te halen, is echter geen prestatie van de provincie. Ze worden wel inzichtelijk gemaakt via periodieke rapportages.

- Veiligheid: Realisatie verkeersveiligheid

Er wordt gekozen het aantal uitgevoerde verkeersveiligheidsprojecten weer te geven en niet het aantal verkeersslachtoffers, omdat de provincie op het laatste slechts beperkt invloed heeft.

- Leefbaarheid, Realisatie geluidsreducerend asfalt
Een toplaag van geluidswerend asfalt is een belangrijke methode om het gemiddeld geluidsniveau op de gevel van woningen te doen afnemen.

Verschillende statenleden hebben suggesties voor aanvullende prestatie-indicatoren gedaan. De onderwerpen betreffen aspecten waar de provincie zelf geen of weinig invloed op heeft. De suggesties worden daarom niet overgenomen.

8. Samenleving, Cultuur en Sport

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Vrede van Utrecht
Het programma Vrede van Utrecht verbindt kunst en cultuur aan actuele maatschappelijke thema's en richt zich op stad en regio. Het programma moet bijdragen aan een blijvende versterking van het Utrechtse culturele leven en resulteren in een internationaal en innovatief cultureel imago van stad en provincie Utrecht.
In de statencommissie is gevraagd naar informatie over een toonaangevend project. Over de Vrede van Utrecht rapporteert GS jaarlijks aan PS over de uitgevoerde activiteiten. Hierover apart rapporteren in de programmabegroting zou daarmee een doublure zijn.
- Utrechtse Schatkamer
Doelstelling conform beleidskader de "Utrechtse schatkamer" zoals door PS vastgesteld. Het gaat om innovatieve projecten om roerend erfgoed op voor het publiek te ontsluiten, aangejaagd door de provincie.
In de statencommissie is gevraagd naar informatie over een toonaangevend project. Voor de schatkamer stellen GS jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast dat ter informatie aan PS wordt gestuurd. Hierover apart rapporteren in de programmabegroting zou daarmee een doublure zijn.
- subsidiering duurzame samenwerkingsverbanden
Doelstelling bij sport (onderwijs en buurt) is meer mensen aan het sporten brengen door o.a. de sportinfrastructuur een stimulans te geven.

Voor het onderdeel Samenleving wordt een indicator gemist. Op het niveau van productenbegroting is wel een indicator opgenomen namelijk een indicator op het thema leefbaarheid kleine kernen. Hiermee is, gezien de omvang, getracht voldoende invulling te geven aan de wens van de commissie.

9. Jeugd, Onderwijs en Zorg

Toelichting prestatie-indicatoren:

- Jeugdzorg, Bureau Jeugdzorg Utrecht, afhandelsnelheid
Deze indicator heeft betrekking op de kerntaken van Bureau Jeugdzorg Utrecht en is daarom een belangrijk sturingsinstrument.
- Jeugdzorg, Utrechtse Jeugd Centraal, realisatie programma
Doel is de uitvoering van het gezamenlijk programma UJC. Dit programma is zo breed, dat het geen recht doet om er 1 inhoudelijk indicatie uit te halen. Inhoudelijke verantwoording vindt plaats in afzonderlijke voortgangsrapportages.
- Sociale agenda: subsidiering verhelpen maatschappelijke problemen
Verhelpen maatschappelijke problemen: doelstelling binnen de sociale pijler is het (bijdragen aan) het oplossen van maatschappelijke urgente problemen.
- Wel Thuis: Toegankelijke woningen met welzijn en zorg
Doel is een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke ambitie om mensen met een beperking in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen in hun eigen omgeving met behoud van de regie over het eigen leven met de diensten, die ze wensen en nodig hebben, en met de voorzieningen onder handbereik.

In de productenbegroting bij Zorg, Welzijn en Onderwijs (92-3) is "ja" een acceptabele indicator omdat met CBU, Alleato en THD voor langere termijn een subsidieverplichting is aangegaan, die

goed uitgevoerd moet worden. Bij de ambulances en de spreidingsadviezen VO-scholen zijn de goede adviezen de indicatoren.

10. Bestuur en Middelen

Toelichting prestatie-indicatoren:

In het programma Bestuur en Middelen worden behalve bestuurlijk zaken ook ondersteunende en interne functies weergegeven. De statencommissie heeft aangegeven ook extern gerichte indicatoren te willen opnemen en dat de indicatoren meer moeten aansluiten op de thema's die in de commissie aan de orde zijn geweest. Op basis van deze opmerkingen zijn de prestatie-indicatoren over Europa (Workshops Europa) en financiën (Betrouwbaarheid prognose financiële bestedingen) toegevoegd.

Daarnaast heeft de statencommissie aangegeven dat de indicatoren meer vanuit door PS vastgestelde beleidslijnen opgesteld moeten worden. De opzet van de indicator over Europa is op deze wijze tot stand gekomen.

De voorgestelde indicatoren zeggen niet alleen iets over de "behandelende" afdeling maar ook iets over de gehele organisatie. Daarom worden voor programma 10 iets meer dan de beoogde 3 prestatie-indicatoren voorgesteld.

- Workshops Europa
In de Europastrategie 2008-2011 staan 3 strategische lijnen beschreven om de gestelde ambitie te bereiken. Onder elke strategische lijn zijn 3 doelstellingen geformuleerd. Wij benoemen per lijn een indicatieve doelstelling als prestatie-indicator.
 - het collegeprogramma als uitgangspunt
Doelstelling: Europa moet een bijdrage leveren aan realisatie van onze provinciale ambities en doelstellingen. Met het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) zijn middelen beschikbaar om (milieu-technologische) innovatie, kennisoverdracht- en toepassing bij het midden- en kleinbedrijf te steunen.
Prestatie-indicator: we benutten alle beschikbare middelen uit EFRO (weergegeven bij programma 6).
 - samenwerken in Europa
Doelstelling: we richten onze inspanningen op het creëren van mogelijkheden om in de Europese programmaperiode 2007-20013 aan ten minste drie Interregprojecten deel te nemen, die een duidelijke meerwaarde krijgen door de Europese inbreng.
Prestatie-indicator: we zijn actief in minimaal 3 Interregprojecten (weergegeven in de productenbegroting).
 - een actieve benadering
Doelstelling: We stellen ons actief op richting Europa. Actief betekent dat we belangwekkende ontwikkelingen in Europa bijhouden, een bijdrage leveren aan lobby en beleidsbeïnvloeding in samenwerking met andere partners en als provincie zichtbaar zijn en blijven in Brussel en Europa.
In de komende jaren blijven we actief investeren in het Europaproof maken van het provinciale beleid en de provinciale organisatie. Om dit te bereiken organiseren wij bijeenkomsten over Europese ontwikkelingen.
Prestatie-indicator: we organiseren jaarlijks minimaal 4 inhoudelijke workshops over Europa (weergegeven in de programmabegroting).
- Tijdige afhandeling bezwaarschriften
De staten hebben in het verleden veel aandacht aan tijdige afhandeling van bezwaarschriften gegeven. Daarom deze indicator.
- Gegronde bezwaren
Aantal ingediende bezwaarschriften tegen provinciale besluiten is meer een indicator voor het draagvlak van een besluit. Gegronde verklaring van een bezwaar kan een indicatie zijn van de kwaliteit van een besluit, de onderbouwing of het proces.

- **Betrouwbaarheid prognose financiële bestedingen**
De bestedingszijde van de begroting geeft de voorgenomen activiteiten weer. De informatievoorziening aan PS over de afwijkingen in de uit te voeren activiteiten vindt plaats via begrotingswijzigingen. Deze indicator geeft in welke mate de provincie in staat is in de loop van het jaar de bestedingen (en daarmee de activiteiten) te prognosticeren en PS hierover te informeren.
- **Dienstverlening via internet**
De doelstelling is (steeds) meer informatie en diensten digitaal beschikbaar te stellen. Deze indicator geeft dat aan.
- **Meldingsfrequentie ziekteverzuim**
Het ziekteverzuim bij de provincie Utrecht is reeds beperkt. De doelstelling is nu ook het aantal meldingen terug te brengen.
Ziekteverzuim zegt tevens iets over het “welbevinden” van de verschillende medewerkers en daarmee iets over het functioneren van de totale organisatie.
- **Telefonische bereikbaarheid KCC**
Bereikbaarheid van de provincie voor “klanten” is van groot belang. Naast toegankelijkheid via internet (andere indicator) is een goede telefonische bereikbaarheid via het Klanten Contact Centrum (KCC) noodzakelijk. (waarde moet nog worden ingevuld)

De afhandeltermijn voor subsidieaanvragen is nog niet opgenomen als prestatie-indicator voor de programmabegroting, omdat de afdeling nog in opbouw is en nog niet voor alle beoogde regelingen de uitvoering is overgedragen. Hierdoor is het momenteel nog niet mogelijk een duidelijke norm te verbinden aan de afhandeling van de subsidieaanvragen. De statencommissie heeft echter aangegeven belang aan deze indicator te hechten. De indicator zal worden opgenomen zodra een zinvolle waarde kan worden ingevuld.